

عامه روغتيا

IAPH
International Academy
of Public Health

د عامي روغتيا پيژندنه

په عامه روغتيا کې دوامداره مسلکي پرمختگ د عامي روغتيا د ټولو کاري ځواک لپاره اړين دی. دا اساسا د دوی مهارتونه گړندي کول، د دوی پوهه تازه کول او په روغتيايي سيستم کې د تلپاتې ودې اړتياوې پوره کول دي.

د روغتيا سکټور پدې تخصصي برخه کې د روزل شويو متخصصينو شمېر د اړتيا په پرتله خورا کم دی، له همدې امله د تريننگ پروگرامونو په ډيزاين کولو کې دا مهم دي چې د عامي روغتيا په برخه کې پوهه او مهارتونه شامل شي، کوم چې د روغتيا سيستم د اړتياو او د تخصص او مهارت لرونکو بشري سرچينو ترمينځ د تشو ډکولو لپاره د يو ارتباطي پل په توگه گڼل کېږي. د عامي روغتيا تخصص په دغه برخه کې (عامه روغتيا) د ټولو نورو فرعي تخصصي برخو لپاره اساس او بنسټ دی.

د عامي روغتيا پروگرام

په عامي روغتيا کې تريننگ درې پروگرامونه لري، هر پروگرام درې مياشتې وخت لري:

پروگرام 1: په عامي روغتيا کې اساسات

پروگرام 2: ساري او غير ساري ناروغی

پروگرام 3: په عامي روغتيا کې د لومړيتوب پروگرامونه

هغه گډونوال چې د نهه مياشتني پروگرام اړتياوې پوره کوي دوی ته به مسلکي ډيپلوم ورکړل شي

د وړتيا معيارونه

- د روغتيا، طب، سلوک، يا ټولنيزو علومو، يا د ساينس کوم بل اړوند ساحه کې له يوه پيژندل شوي پوهنتون څخه د ليسانس سند ولري.
- په روغتيا پورې اړوند ساحه کې د غوره کاري تجربې سره.
- په انگليسي ژبه کې د زده کړې وړتيا ولري.

د تريننگ د ورکولو میتود:

په صنف کې میتود

د زده کړې مخلوط میتود

د تريننگ ژبه:

عربي

انگليسي

په ټولو پروگرامونو کې:

څوک بايد درخواست وکړي

هغه مسلکي کسان چې د دوی په خپل مسلک کې د پراخولو لياولتيا لري او په ملي يا سيمه ايز روغتيايي خدماتو/روغتيا سيستمونو کې د مشرتابه پوستونو لپاره وړتيا لري يا څوک چې د روغتيا په ډگر کې د اکاډميک يا سياسي مسلک لپاره هڅه کوي.

د پروگرام عمومي کتنه:

دا پروگرام د عامې روغتيا اساسات په گوته کوي. دا کورس د عامې روغتيا ساحې د درک کولو لپاره اړينه پوهه او مهارتونه چمتو کوي. دا د پنځه ماډلونو څخه جوړ دی.

د دې پروگرام لاندې ماډل د ختيځې مديترانې سيمې (EMR) باندې د ځانگړي تمرکز سره د عملي ستونزو، حلولو او پلي کولو تحليل کولو لپاره د انټرډيسپلینري تعليم او ټريننگ اصلي موضوعات پوښي.

د زده کړې پايلې:

- د پروگرام په پای کې به برخه اخستونکي وکولی شي چې:
 - د عامې روغتيا د بيلابيلو تگلارو پر اهميت پوه شي.
 - په عامې روغتيا کې د کړنو يا اکشن د خبرولو لپاره ډيټا مديريت کړي.
 - د ناروغيو او نورو عامې روغتيا ننگونو مطالعې او اداره کولو لپاره د اپيډيمولوژي پلي کړي.
 - آپريشنل ريسرچ ياڅيرني ترسره کړي.
 - د روغتيا سيستمونه تحليل کړي.

د ټريننگ کورسونه:

- د عامې روغتيا پيژندنه
- اساسات په انفارمټيک او احصايه کې
- اساسي اپيډيمولوژي
- د څيرني يا ريسرچ ميتودولوژي کې اساسي مفاهيم
- مديريت او رهبري

ساحوي کار:

برخه اخستونکي به اوه اونۍ په ساحوي کار کې تيروي ترڅو د ژوند د عيني شرايطو سره مخ شي او هغه مهارتونه تمرين کړي چې دوی يې د ځانگړي روزونکي لارښود سره ترلاسه کوي. تمه کيږي لاندې ساحوي پروژې د ساحې کاري دورې په جريان کې ترسره شي:

- 1- د عامې روغتيا ستونزې وپيژني او د عامې روغتيا په سکټورونو کې د ډيټا د کارولو پوهه درک کړي.
- 2- د اپيډيمولوژي، بايوستاتيسټيک، او چاپيريال روغتيا ميتودونه په ساحه کې پلي کړي.
- 3- د عامې روغتيا واقعيت لرونکي او متمرکز پروژې/دندې رامېنځته کړي او پلي کړي.

د پروگرام عمومي کتنه :

دا پروگرام د درې میاشتني مسلکي درجي پروگرام دي چې د هغو فارغینو لپاره په پام کې دي چې د عامې روغتیا په مسلکي پراختیا کې مخ ته ولاړ شي او په ټولنه کې د اغیزمن بدلون عامل وگرځي.

مادلونه د ختیځ مدیریتاني سیمې (EMR) باندې د ځانګړي تمرکز سره د عملي ستونزو حلولو او پلي کولو تحلیل لپاره د انټرډسپلینري تعلیم او ترینینګ اصلي موضوعات پوښي. د دې پروگرام قوي ساحوي موقف په سیمه کې ځانګړی دی.

د زده کړې پایلې :

- د پروگرام په پای کې به برخه اخستونکي وکولی شي چې:
- د ډیرو عامو غیر ساري ناروغیو (NCDs) د ارزونې او مخنیوي لپاره اصول پلي کړي.
- ټولنیز ټاکنو کې عوامل او د جنډر فریم ورک د عامې روغتیا د مداخلو د خبرولو لپاره پلي کړي.
- د بشپړ کیفیت مدیریت او د عامې روغتیا د اخلاقو مفکورې د لومړني روغتیا پاملرنې خدماتو د وده ورکولو لپاره وکاروي.
- د ساري ناروغیو د مخنیوي او کنټرول اقدامات پلان او پلي کړي.
- د بشردوستانه بېرنيو حالاتو په محیط کې د اپیدیمولوژیکي میتودونه او وسیلې پلي کړي.

د ترینینګ کورسونه:

- غیر ساري ناروغی
- ټولنیز تشخیص کونکي عوامل او نابرابري
- د روغتیا لومړني پاملرنې او د خدماتو کیفیت
- ساري ناروغی
- د عامې روغتیا د بېرني مدیریت اصول

ساحوي کار:

برخه اخستونکي به اوه اونۍ په ساحوي کار کې تیروي ترڅو د ژوند د عیني شرایطو سره مخ شي او هغه مهارتونه تمرین کړي چې دوی یې د ځانګړي روزونکي لارښود سره ترلاسه کوي. تمه کېږي لاندې ساحوي پروژې د ساحي کاري دورې په جریان کې ترسره شي:

- اړونده غیر ساري ناروغی غوره کړي او د کیفیت لرونکي درملني ظرفیت دي په ټاکل شویو ټولنو کې تحلیل کړي.
- په خپل هیواد کې د نفوس ټولنیز تدریج مشخص کړي او د کلیدي اشخاصو سره د مرکو په شمول ټاکل شوي زیانمن شوي خلکو څخه دي لیدنه وکړي.
- په خپل هیواد/ سیمه کې د عمده ناروغی/ د روغتیا خطر/ د صدمې پیژندل او غوره کول، خپل انتخاب کې توجیه کړي، د دې بار تحلیل کړي او د پیژندل شوي بار پراساس د عامې روغتیا اړوند مداخلو پروپوز وکړي.
- په خپل هیواد کې د ادارو څخه لیدنه وکړي او د هر ډول بېرني حالاتو سره د مقابلي لپاره ملي ظرفیت تحلیل کړي.

د پروگرام عمومي کتنه:

دا پروگرام د خلکو په روغتیا کې لومړیتوبونه په گوته کوي. او د پوهیدو لپاره اړینه پوهه او مهارتونه چمتو کوي او له همدې امله د عامې روغتیا ځانګړي پروگرامونه اداره کوي.

د زده کړې پایلې:

- د پروگرام په پای کې به برخه اخستونکي وکولی شي چې:
- د روغتیا هڅونې (هیلټ پروموشن) فعالیتونه په مؤثره توګه پیل، پلان او پلي کړي.
- د عامې روغتیا اغیزو پورې اړوند د میرمنو روغتیا مسئلې تحلیل او اداره کړي.
- د چاپیریال او شغلي روغتیا د ستونزو د تحلیل او مدیریت اصول پلي کړي.
- د روغتیا پاملرنې مداخلو لګښتونه او اغیزې اندازه او ارزونه یې وکړي.
- د بشري منابعو د پالیسیو او پروسو اغیزې د عامې روغتیا د ارګانیزیشن په فعالیت باندې تحلیل کړي.

د ترینګ کورسونه:

- روغتیا ته وده ورکول
- د ښځو روغتیا
- چاپیریال او حرفوي یا شغلي روغتیا
- روغتیا اقتصاد
- د نفوس روغتیا او هوساینې اداره کول

ساحوي کار:

برخه اخستونکي به اوه اونۍ په ساحوي کار کې تیروي ترڅو د ژوند د عیني شرایطو سره مخ شي او هغه مهارتونه تمرین کړي چې دوی یې د ځانګړي روزونکي لارښود سره ترلاسه کوي. تمه کېږي لاندې ساحوي پروژې د ساحې کاري دورې په جریان کې ترسره شي:

- د اوسني روغتیا هڅونې یا هیلټ پروموشن پروگرام کې بوخت شي: او هغوي دې ارزونه کړي، ښه کړي او بیا یې دي وارزوي.
- د خلکو د استازو سره د میرمنو یا د محرومو میرمنو د زیان منونکو سره د اړونده پوښتنو د خپلو جوړ کړل شویو سوالنامو یا تطبیق شوي سوالنامو پراساس دې کيفي مرکي راټولي کړي.
- د چاپیریال یا حرفوي روغتیا د ستونزو او ډیرو ارزانه مداخلو اقتصادي تحلیل جوړ کړي.
- د پالیسي پریکړو جوړونکو سره عامه غونډې تنظیم کړي او د دوی سره د روغتیا د خدماتو د اصلاح کولو یا ریفورمینګ په اړه بحث وکړي.

IAPH

International Academy
of Public Health

 www.iaph.org

 info@iaph.org

د غري

لخوا تصديق شوى

لخوا خواكمن شوى

